

Opettaja, Keski-Pohjanmaan maaseutuopisto, Toholammin yksikkö

Buryssä St. Edmundsissa tutustuin paikallisen collegen toimintaan niin oppilaiden kuin opettajien välityksellä. Sain useita tutor-opettajia, joiden kanssa perehdyin muotisuunnittelun ja suunnittelun opetukseen. Saatoin myös toimia oppilaiden apuna heidän valmistaessaan lopputyönsä suunnittelun tulosta, suunnittelemaansa vaatetta, näytöstä varten. Derehamissa, Norfolkissa, työskentelin pienessä perheyriyksessä.

Buryssä asuin B&B paikassa. Paikan emäntänä toimi nainen, joka oli Italiassa syntynyt ja kasvanut. Paikassa oli hyvin kansainvälinen tunnelma, asukkaita ympäri maailmaa. Aamupalalla keskustelut olivat vilkkaita ja käsittelivät aiheita säästä maailman tapahtumiin. Vertailua en voi tehdä koska en ole aiemmin asunut vastaavassa paikassa. Paikka oli kauniisti sisustettu, paljon vanhoja huonekaluja ja kiinalaista posliinia hienossa vitriinikaapissa. Kauniit tyyliin sopivat ikkunaverhot, paljon tauluja ja valokuvia perheestä. Kulttuurieroista huomattavin oli tietenkin kylpyhuone, joka sijaitsi käytävällä, ja siellä oli kahdet vesihanat sekä suihkussa erikoinen vedensääätöpömpeli. Aamupalalla lämmin ateria valmistettiin jokaiselle erikseen hänen toivomallaan tavalla.

Tutustuin hyvin isäntäperheeseen ja sain muutamia kertoja kutsun illalliselle, jonka otin mielelläni vastaan. En tiedä mitään niin ikävää kuin illastaa ravintolassa tai vastaavassa yksinäni. Opiskelijat oppilaitoksestamme asuivat kaupungin toisella laidalla. Muutamia kertoja kävimme yhdessä ulkoilemassa ja maistelemassa pakollista Fish and Chips-ateriaa, joka osoittautui valtavan suureksi annokseksi (kala täysin mauton, ei minun juttuni).

Derehamissa asuin hotellissa. Siellä mahtavaa oli oma kylpyhuone. Hotelli oli kaupungin keskustassa. Hyviä ruokapaikkoja, vanhoja taloja, hieno kirkko jne. Perin englantilainen pikkukaupunki, johon jonkin verran ehdin iltaisin tutustua. Kaikkiällä kevät oli henkeäsalpaavan kaunis, luonto oli kukassa, aurinko paistoi ja Suffolk näytti parhaan puolensa.

Työskentely Collegessa

Aloitin Buryssä toimintani 29.3. klo 16.00 tutustumalla oppilaitoksen tiloihin. Vierailijoiden täytyy kirjoittautua sisään ja jokainen saa oman numerolapun kaulaansa. Artesaaniopiston opiskelijat tulivat myös samaan aikaan ja saimme kiertokäynnin moderniin, uudehkoon siipeen oppilaitoksessa. Tutustuimme tiloihin ja tietysti teeannoksen saattelemana. Sovin aloittavani seuraavana aamuna klo 8.45, jolloin ennen oppituntien alkua ehdin tutustua tutor-opettajaani.

Aamulla tutustuttiin etunimillä, harvat kätelivät, tunnelma oli rento ja vapaa. Tutor-opettajani ohjauksessa oli toisen vuosikurssin muotisuunnittelun opiskelijat. Opiskelijoiden useamman viikon kurssi oli loppusuoralla ja he esittelivät edistymistään suunnitteluprosessissa suuren kansion avulla. Heillä oli ideoittensa tukena erilaisia näytteitä ja paljon materiaalikokeiluja. He kertoivat kansion välityksellä suunnitteluprosessin kulusta, mikä on johtanut mihinkä, perustelivat tehtyjä valintoja ja kokeiluja. Opettajien rooli oli ohjaava, keskusteleva, kyselevä jne. Opiskelijat ovat oppilaitoksessa kolme päivää viikossa, jolloin he saavat ohjausta prosessiin. Suurimman osan työstä he tekevät itsenäisesti. Sain käydä läpi opiskelijoiden suunnitteluprosessia tehtävänannosta lähtien. Opiskelijat ottivat minut hyvin vastaan ja sain heiltä hienot selvitykset oman prosessinsa kulkuun. He käyttivät vaatesuunnitteluun ensimmäisenä vuonna oppimiaan tekniikoita. Käynnissä oli kurssin loppupuoli ja useimmat heistä olivat valmistamassa suunnittelemaansa vaatetta loppunäytöstä varten.

Ryhmän opettajat valikoituivat sen mukaan, minkälaisissa taidoissa opiskelijat tarvitsivat ohjausta. Pieni paniikki tuntui välillä olevan ilmassa, sillä pääsiäisloma lähestyi ja vaate oli ihan aluillaan.

Tunsin olevani tarpeellinen koska suurimmalla osalla opettajista vaateen valmistukseen ei ollut kuitenkaan käytännön eväitä. Autoin kaavojen valmistuksessa, sovitin vaatteita, autoin temppuilevien ompelukoneiden ja saumureiden kanssa, ohjasin mm. vetoketjun ompelussa, huovutuksen teossa ja neuleen valmistuksessa. Koneet olivat kotiompelukoneita ja niissä oli vain kaksi paininjalkaa, perus- ja applikointijalka, ja niillä oli mukava ommella vetoketjua vaatteeseen. Osastolla hyödynnettiin kaikenlaisia kangas- ja lankajäämiä hyvin luovasti omissa suunnitteluprosesseissa välineiden vähydestä huolimatta. Tulikin mieleen kysymys: kasvaako luovuus ”puutteesta”?

Opiskelijoiden kanssa keskustellessani sain kuulla, että useita käytännön taitoihin, kuten ompeluun ja neulontaan, he olivat saaneet perusopin kotoaan. Eli kotona vielä omataan käsityötaitoja, kuten meilläkin täällä Suomessa. Opiskelijoiden vaateen tekemiseen tarkoitettut välineet ja tarvikkeet meikäläisen mittapuun mukaan olivat melko alkeellisia johtuen kai siitä, että he opiskelevat vaatesuunnittelua – ei valmistusta. Näytöstä varten vaateen tulee näyttää suunnitelman mukaiselta. Miten vaate on valmistettu ja miten se pysyy koossa tai miten sitä pystyy huoltamaan, oli toisarvoinen seikka.

Jakson aikana opiskelijoita siis ohjaa useat eri opettajat oppilaan tarpeen mukaan. Joskus koin, että opiskelija joutuu esittelemään samat asiat moneen kertaan eri opettajalle ja kysytyäni opettajilta eikö se ole opiskelijasta rasittavaa ja eikö se hidasta prosessin kulkua, he kertoivat sen vahvistavan prosessia koska opiskelija saa useita eri näkökulmia lähestyä ja edetä prosessissaan. Opiskelijat eivät saamani selvityksen mukaan aina ole samaa mieltä, varsinkaan silloin kun prosessi on viime metreillä ja sitten saa monta eri mielipidettä.

Opiskelijälähtöisyys lukusuunnitelmaa tehtäessä on kuitenkin se tärkein asia. Sain olla mukana myös opiskelijoiden hops-tilanteessa. Opiskelijat valitsivat viimeiseen jaksoon aineet (fashion design, design, fine art, graphic), joita he tarvitsevat tulevassa suunnitteluprosessissa ja työskentelyssään. Ohjaavia opettajia valitaan sen mukaan mitä ryhmän opiskelijat tulevat tarvitsemaan. Esim. jos opiskelija kertoo suunnittelevansa jalka- ja pöytälamppuja, hän kertoo (lomakkeella) mitä taitoja hänellä on ja mihin hän tarvitsee lisäopetusta ja ohjausta. Opiskelijan tarvitessa sähköalan tietämystä hänelle hankitaan siihen tutor. Opiskelijoiden antamien tietojen perusteella osaston vastaava tekee opettajakartoituksen ja tuntijaon seuraavaan jaksoon, seuraavaan vuoteen jne. Collegessa sain paljon mietittävää ja hyödynnettävää oppilaitokseni suunnitteluprosessien ohjaukseen.

Taukojen aikana haettiin automaattista teetä, kahvia ym. virvokkeita. Lounaalla oli tarjolla salaattia, jota sai ottaa erillisestä pöydästä muovipakkaukseen. Ruokaa sai päivän listalta, joka oli useimmiten pastaa sekä riisiä kanan kanssa ja se tarjottiin lautaselle. Vähemmän terveellistä sai myös, esim. ranskalaisia ja lihapiirakoita, jotka pakattiin kuten grilliruoka meilläkin, styroksipakkauksiin. Roskien lajittelu oli ok, mutta roskia syntyi aika tavalla juuri kertakäyttömukien ja pakkausten ansiosta. Muuta moitittavaa en sitten kestäväen kehityksen piikkiin löytänytkään.

Aikani oppilaitoksessa oli positiivinen kokemus kaikilta osiltaan. Sain olla useiden tutoreiden kanssa, osallistua opettajien kokouksiin sekä oppilaiden hops-tilanteisiin. Kaikkialla koin olevani osa kulloistakin tiimiä.

Työskentely perheyrytyksessä

Työskentelin pienessä paikallisessa perheyrytyksessä. Yrityksen omistaja on Englannin tällä hetkellä ainoa morsingon viljelijä, sinivärin tuottaja ja värjäjä. Yritys sijaitsee noin 10 km:n päässä

kaupungista, joten minut noudettiin aamulla ja tuotiin takaisin päivän päätteeksi majoituspaikkaani. Sain olla mukana pienyrityksen jokapäiväisessä toiminnassa. Aluksi täytyi kuitenkin ajaa yrityksen alkujuurille eli morsinkopellon laitaa ja sieltä itse yritykseen. Yrityksen myynti, toimisto, värjäys ja workshop-paja sijaitsivat rakennuksen toisessa siivessä ja asuintilat toisessa.

Yritys siis viljelee morsinkokasvia, uuttaa siniväriä kasvista, ja tuottaa sen jauheen muotoon. Väriin kilohinnaksi tulee noin 500 puntaa. Vertailun vuoksi, synteettinen väriaine maksaa noin 30 euroa/kilo. Kasvista saadaan myös öljymäistä ainetta, josta valmistetaan yritykselle kylpyainetta, saippuaa, shampoota yms. alueen muissa pienyrityksissä.

Yritys tekee yhteistyötä alueen taiteilijoiden ja käsityöläisten kanssa siniväriä käytöstä tekstiilituotteissa ja hakee koko ajan uusia kohteita väriä käytölle. Värjäystä voi tehdä ainoastaan luonnonkuiduille ja puuvillasta silkkiin oli tuotteita värjättävänä. Uusimpana luonnonkuituna mukaan on tullut bambu, josta tehtyä lankaa ja tekstiilejä värjätään yrityksessä heidän omalla tuotemerkkillään. Sopimusvärjäyksen puitteissa tehdään yhteistyötä usean englantilaisen vaateyrityksen kanssa ja muotihuoneitakin on asiakkaina. Luonnonvärjäminen ilman haitallisia kemikaaleja puhuttelee entistä suurempaa käyttäjäjoukkoa. Asiakaskunta on niitä, jotka panostavat kestäväen kehityksen sanomaan.

Aamuisin keräilin tilauslistojen mukaisesti varastosta tuotteita, pakkasin niitä, kirjoitin kuitteja, postitin paketteja ja liitin postimaksukuitin ko. tilauksen kohdalle mappiin. Valmistelimme tuotteita värjäystä varten. Värjäsimme jo esikäsitellyn saaneita tuotteita. Värjäys tapahtuu isossa altaassa yksitellen. Indigolla värjäminen on erilaista kuin muilla kasviväreillä värjäminen. Väriliemeen ei saa päästää ilmaa vaan sen on tapahduttava koko ajan väriliemen pinnan alla. Kun tuote nostetaan väriliemestä, se on keltainen. Se muuttuu ilman vaikutuksesta vähitellen siniseksi. Tämä prosessi tapahtuu perinteisellä tavalla pyykkinarulle ripustettuna. Tuotteet pestään ja silitetään ja toimitetaan asiakkaille tai asetetaan myymälään tai ne ovat menossa jonnekin messuille ja ne paketoidaan. Tämä kaava toistui päivittäin.

Yritys oli saanut tilauksen ranskalaiselta tunnetulta muotihuoneelta, joka halusi erisävyisiä t-paitoja sekä kashmir-villahuiveja. Sain olla myös tässä värjäysprosessissa mukana. Yrityksessä järjestetään toukokuusta lähtien läpi kesän värjäystöpajoja ryhmille ja yksittäisille henkilöille.

Yritys oli lähdössä Ranskaan messuille ja tuotteita pakattiin lähetyslaatikoihin. Yrityksen kestäväen kehitykseen perustuva tuotanto alkaa saada Euroopan laajuisesti valvetuneitten tekstiilitoimijoiden huomiota. Erittäin miellyttävää oli tutustua, perehtyä sekä olla mukana työteossa yrityksessä, jonka toimi-ala oli luontoa kunnioittaa kestäväen kehitykseen perustuvaa toimintaa. Tavoitteeni työni suhteen täytyivät enemmän kuin osasin toivoa.

Päätin matkani alussa, että Englanti on muutakin kuin Lontoo. Siellä olin vierailut aiemmin, mutta muu osa Englantia oli täysin vierasta. Tavoitteena oli tutustua alueeseen mahdollisuuksien mukaan ja sen kuuluisaan naapurikaupunkiin, Cambridgeen.

Englanti on kuuluisa puutarhoistaan. Kevät oli etuajassa ja sainkin matkallani tutustua erilaisiin puutarhoihin niin kaupungeissa kuin maaseudulla. Buryn henkireikä tuntui olevan Abbey Garden, jossa kukkivat kasvit, pensaat ja puut lisäsivät loistoaan viikko viikolta.

Cambridgen vierailu alkoi yliopistolliseen puutarhaan tutustumalla. Päivä ei riittänyt joka paikkaan tutustumiseen ja niinpä oli pakko valita kohteita. Jo pelkästään kävely kohti collegealuetta oli kulttuurimatka arkkitehtuuriin. Collegealueen tuntumassa velloi ihmismassa aurinkoista ja

lämmintä lauantaipäivää viettäen. Englantilaisten lasi-, keramiikka-, tekstiili- ja vaatesuunnittelijoiden sekä korutaiteilijoiden tuotteita oli esillä myyntinäyttelyissä monessa paikassa pääkadun varrella ja sainkin kattavan läpileikkauksen alan nykytilasta Englannissa.

Arkkitehtuuriin sain mahdollisuuden perehtyä ”kotikaupungissani” Buryssä, Cambridgessa sekä Derehamissakin; mausteena ajomatkat Suffolkin ja Norfolkin maaseudun kehossa. Kirkot ja katedraalit, flintstone-talot ym. perienglantilaista tuli nähdä matkani aikana. Museot, niin perinteiset kuin esim. yliopiston hyvin modernia arkkitehtuuria edustava kirjasto ja galleria tulivat nähdä. Tulomatkallani Derehamista Buryyn tutustuin erilaisiin käsityöläisten työpajoihin, taidenäyttelyihin ja taiteilijoiden myyntinäyttelyihin.

Oli uskomatonta huomata, että saatoin istua nauttimassa lounasta rakennuksessa, joka oli rakennettu 1500-luvulla. Se miten vanha ja uusi nivoutuivat yhteen, tuntui ihmeelliseltä. Jotakin ihmisten arvoista ja arvomaailmasta se kertoo.

Viimeksi muutettu: maanantai, 24 lokakuu 2011, 12:32